

Skutečně zdravá školka

Co to je? Jedná se o komplexní vzdělávací program, zdravého školního stravování. Snaží se, aby si děti jídla vážily, dokázaly si jej vychutnat a věděly, odkud jídlo pochází a jak vzniká. Skutečně zdravá školka pomáhá dětem v rozvoji dovedností a návyků, které budou potřebovat ke zdravému a úspěšnému životu.

Naše **Školička Kamarád** se do tohoto programu zapojila letos začátkem listopadu. Školní jídelna a kuchyně se stavají plnohodnotnou součástí vzdělávání ve společenství dětí, rodičů, učitelů i kuchařek. Výchova ke zdraví se tak od prostého učení podle vzdělávacích plánů posouvá do reálného života jako výchova ke zdravému stravování a životnímu stylu. Cílem naší školičky je získat nejdříve bronzové ocenění Skutečně zdravá školka, o což se budeme snažit v průběhu roku 2017, a poté

samořejmě budeme usilovat o umístění vyšší, protože nám záleží na tom, co u nás naše děti jedí, na jejich zdraví a na jejich celkové spokojenosti.

Podmínky pro udělení certifikátu Skutečně zdravá školka mají tři úrovně: bronzovou, stříbrnou a zlatou. Každá úroveň obsahuje kritéria, která musí mateřská školka splnit. Tato kritéria jsou rozdělena do čtyř téma-tických okruhů: *angajačovanost a kultura stravování, kvalita jídla a místo jeho původu, vzdělávání o jídle a stravování a okruh místní společenství a spolupráce*.

„Skutečně zdravá školka s bronzovým oceněním nabízí dětem sezónní pokrmy vyrobené minimálně ze 75% z čerstvých surovin.

prosinec 2016

Zapojuje rodiče a děti do zlepšování školního stravování a prožitku v jídelně prostřednictvím Akční skupiny pro zdravé stravování. Poskytuje dětem možnost vzdělávacích aktivit v oblasti přípravy pokrmů. Zahájila kroky k vytvoření školní zelenářské zahrady a organizuje pro děti návštěvu farm v okolí. Respektuje potřeby strávníků se specifickou dietou tím, že jim umožní ohřátí z domu doneseného dietního pokrmu v jídelně. Splněním podmínek pro bronzovou úroveň se škola stává součástí sítě Skutečně zdravých škol a školek.“

Skutečně zdravé mateřské školky nabízí dětem kvalitní pokrmy a podporují a rozvíjí zdravé stravovací návyky. Vědecké důkazy potvrzují, že stravovací návyky se tvoří již v dětském věku a správná výživa hraje klíčovou roli ve zdravém růstu dítěte a jeho vývoji. Skutečně zdravé školky také umožňují dětem přestovat bylinky, ovoce a zeleninu na zahradě a učit se základům vaření. Rodičům tyto školky pomáhají vzdělávat se v oblasti zdravé výživy dětí. Zdravé stravování dětí se promítá do zlepšení jejich zdraví a tím i zlepšení výsledků ve škole a v chování. Pomáhá vytvářet budoucí mladé lidi, jejich dovednosti a návyky pro další úspěšný život. Důležité je i rozvíjení praktických dovedností, jako je vaření, přestování a výběr vhodných potravin.

Co Skutečně zdravé školky dělají? Nakupují do školní jídelny čerstvé sezonní suroviny od místních farmářů, pekařů a řezníků, organizují výlety na místní farmy, začleňují téma stravování a jídla do vzdělávacího programu, pořádají ve školce farmářské trhy a komunitní aktivity, nabízejí kurzy vaření pro žáky i rodiče, přestují na školní zahradě vlastní ovoce a zeleninu, zajistí, že oběd je ve školní jídelně radostnou společenskou událostí v příjemné a klidné atmosféře, žákům poskytují plnou důvěru v účasti na celém procesu. Snaží se, aby děti získaly dovednosti lidí a naučily se poukázat na věci, které by se měly změnit (<http://www.skutecnezdravaskola.cz/>)

A co Vaše dítě, milí rodiče?

Obědová stále ještě ochucovadla a jídla z polotovarů, prášků a kostek?

Nebo raději chcete, aby školka, do které chodí Vaše děti, nabízela chutné a přitom zdravé pokrmy? Chcete, aby Vaše dítě mělo představu o tom, odkud jídlo pochází, jak se přestuje nebo vyrábí? Chcete, aby se děti učily o jídle a zdravé výživě, vařily a přestovaly na zahradě ovoce a zeleninu? Přesně toto nabízí skutečně zdravá školka.

Žádná změna ale nenastane sama od sebe.

Aby školka dokázala prosadit lepší stravování, potřebuje podporu nás, rodičů, a to zejména aktivním přístupem, z ním se o to, co dítě ve školce ji, zda vůbec ji, informovává o možných zlepšeních a diskutováním s vedením školky. A zřejmě musíme dát dětem základ zdravých stravovacích rukou. Tady vše začíná. Musíme dát dětem důležité informace kterými si v životě dokážou vybrat zdravé a kvalitní potraviny. Sáčkem „bonbónů“ nebo úžasně přesolených „brambů“ opravdu nedokážeme. Zamysleme se alespoň občas nad námi „rostě“ na našich zahrádkách, zda jen kameny a okrasný jejjichž údržba, jak časová, tak i finanční, je mnohdy náročnější než kousek záhonu s mrkví, cibulí a česnekem. A petrzel či bylinky polévky? Vždyť ta „z pytlíku“ je hotová za 5 minut a umělá o vadička krásně navnadí naše chutové buňky. A přemýšlejme něž, že naše děti to všechno vidí? Ano, naše malé děti nejsou a mnohé už neznají zahradu se zeleninou a ovoce ani u babiček a dědů, natož potom doma chované prase, králíci, pice a vajíčka od nich! Na dřívě domácí zvířata se naše děti jezdí dívat na farmy (dnes je toto slovo módní), ale dívaly se za ně, nebo do zoo či zvířecích koutků ve městech. V supermarketech si vybíráme jen tu „nejkrásnější“ zeleninu, neměří namytou bez kousku hlíny a to „nejkrásnější“ nabízí ovoce, jedno jako druhé. Pokroucenou mrkev a zdravé s červíkem tam opravdu nenajdeme.

Jak odpovídáme na otázky našich dětí: „Kde se ta zelenina ovoce bere?“ No, vři synku/dceruško, někdo je vypěstoval kde na poli nebo ve skleníku v Polsku, Číně nebo jinde, je ještě nezralé, několikrát je postríkali, aby vydrželo dlouho přepravu a skladování, nebylo plesnivé a shrnilé, a všecky jedy potom sníme. Potom se divíme, proč nás třeba být mohou. Možná právě z těchto „zdravých“ jedů. Když se někdo jeví něco „bio“ – dnes vysoko módní zboží za přemýšlenou cenu obočí ve smyslu, že to stejně není pravda, že to neještě podvod. Tak to zkuseme doma, s dětmi, a budeme věřit, máme svoje bio, kterému můžeme věřit!

Myslíme si, že každé dítě má dostat šanci na lepší a zdravější život, šanci naučit se přemýšlet o tom, co jím a proč, ale zároveň mít i zodpovědnost za své zdraví.

Tým Akční skupiny pro zdravé stravování Školičky Karlovy Vary